

THẦY PHẠM
MINH NHẬT

Tây Tiến

Sông

VỞ CHÉP TAY
NGŨ VĂN 12

ĐỀ CƯƠNG ÔN THI TỐT NGHIỆP KÌ THI THPT QUỐC GIA MÔN NGỮ VĂN

Lớp văn thầy Nhật chuyên ôn thi THPT
Bà Nguyễn Minh Nhật (anh Tuấn dạy văn)

VỢ CHỒNG A PHỦ

Bố Hoài là nhà văn tài năng, cần mẫn, ông sáng tác trên nhiều thể loại. Ông là nhà văn của sự thật đời thường, ông có vốn hiểu biết phong phú, sâu sắc về phong tục tập quán của nhiều vùng khác nhau. Trước cách mạng, ông chủ yếu hướng ngòi bút của mình về nông thôn nghèo và thế giới loài người, vật, sau cách mạng ông hướng đến những vùng nông thôn rộng lớn, đặc biệt là Tây Bắc. "Vợ chồng A Phủ" là kết quả của chuyến đi thực tế Tây Bắc của ông. Tác phẩm đề lên cái tổ cáo chế độ phong kiến miền núi chà đạp, áp bức quyền sống, quyền hạnh phúc của con người. Bên cạnh đó, tác phẩm cũng thấm đẫm tình thân nhân đạo. Cảm thương cho số phận những người lao động nghèo bất hạnh, bị tước đoạt đi quyền sống, bị hành hạ về thể xác lẫn tinh thần. Đồng thời trân trọng, ngợi ca sức sống tiềm tàng, luôn biết hướng đến một tương lai tốt đẹp. Tiêu biểu cho những con người, những số phận ấy chính là Mị, một phụ nữ đau khổ đã chịu muôn vàn đắng cay. Song, cũng chính người phụ nữ ấy

luôn tìm đến một sức sống mãnh liệt để khi bị chài đập đến tận cùng đã trỗi dậy mạnh mẽ. Mị xuất hiện ngay từ những dòng đầu của tác phẩm "Vợ chồng A Phủ", đó là hình ảnh một cô gái ngồi quay sợi bên tảng đá trước cửa, cạnh tàu ngựa ở nhà thống lí Pá Tra. Nhưng thực ra, đây là một cô Mị khác, còn cô Mị ngày xưa dường như đã chết. #LopvanthayNhat

Bước khi về làm con dâu cho nhà thống lí để gạt nợ, Mị là một cô gái xinh đẹp, yêu đời, yêu cuộc sống tự do. Mị có tài thổi sáo giỏi "thổi lá cũng hay như thổi sáo" khiến "có biết bao nhiêu người mê, ngày đêm đã thổi sáo đi theo Mị". Tuy sinh ra trong một gia đình nghèo khổ, ngày xưa bố mẹ phải vay tiền để cưới nhau, đến khi mẹ Mị chết vẫn chưa trả hết nợ nhưng Mị luôn ý thức về cuộc sống của mình. Cô đã nói với bố: "Con nay đã biết cuộc nương làm ngô, con phải làm nương giải nợ thay cho bố. Bố đừng bán con cho nhà giàu" khi thống lí muốn bắt Mị về làm con dâu, gạt nợ. Đó là tiếng nói của sự phản kháng phong tục dùng người làm vật thế mạng cho món nợ của các dân tộc miền núi. Lệ tục cổ hủ này đã cướp đi cuộc sống tự do của biết bao con người. Đồng thời câu nói ấy cũng thể hiện niềm tin vào sức sống của bản thân trong con người Mị, Mị tin rằng mình có thể trả nợ cho bố. #LopvanthayNhat

Nhưng Mị đã bị A Sử cướp và đem về "cung đình ma" nhà thống lí. Cuộc đời của Mị đã gắn

liền với số phận người con dâu gạt nợ trong nhà thống lý Kê Tra. Cô phấn uất, đau đớn cho chính thân phận của mình. Bó đến hàng mấy tháng, đêm nào cô cũng khóc; thì định tự tử nhưng cô không đành chết vì thương bố. Bố lẽ chết là cách tốt nhất để thì giải thoát cuộc đời nô lệ, thì sẽ không phải xót xa hay cảm hơn gì nữa.

Lớp văn thấy nhất chuyên ôn thi đh 11,12

Từ thái độ phản kháng, thì trở nên cam chịu hoàn cảnh. Thì đã quen với cái khổ "thì tưởng mình cũng là con trâu, mình cũng là con ngựa" quần quật làm việc cả ngày lẫn đêm không được nghỉ ngơi. Những công việc hái thuốc phiện, giặt dầy, xe dầy, bẻ bắp, quay sợi, dệt vải, chẻ củi, ... cứ nối tiếp nhau "vẽ ra nước mắt" thúc giục cô phải làm. Phải chăng vì thế mà "mỗi ngày thì càng không nói, lủi lủi như một con rùa nuôi trong vỏ cửa". Cũng ngày, thì càng cảm lạnh, chấp nhận số phận mà không một lời oán trách. Khuôn mặt cô dù trong hoàn cảnh nào cũng "buồn rười rượi". Người phụ nữ ấy đã bị những khổ cực làm chai lì cảm xúc, mất hết ý niệm về thời gian, không gian vì buồng thì nằm có cửa sổ có một lỗ vuông bằng bàn tay "lúc nào trông ra cũng chỉ thấy trăng trắng không biết là sương hay là nắng". Tưởng rằng thì đã vô cảm với thế giới bên ngoài nhưng chính thiên nhiên Tây Bắc vào mùa xuân mà âm thanh tiếng sáo là tác nhân khơi dậy lòng yêu đời, sức sống trong con người thì

Tiếng sáo đã đánh thức tâm hồn bấy lâu ngủ quên của cô. Mị cảm nhận được âm hưởng "thiết tha bồi hồi" của tiếng sáo gọi bạn đi chơi. Không khí của những ngày Tết khiến Mị "sống về những ngày trước". Mị uống rượu "uống ừng ực từng bát" như nuốt trôi đi tất cả niềm phần vui vào trong. Tâm hồn Mị "phờ phờ trở lại", cô nhận ra mình còn trẻ và muốn được đi chơi ngày Tết. Mong muốn đã chuyển sang hành động "Mị lấy ống mỡ, xắn một miếng bỏ thêm vào đĩa đèn cho sáng" rồi quấn lại tóc, "lấy cái váy hoa vắt ở phía trong vách" sửa soạn đi chơi. **Tham Minh Nhật (Anh Tuấn dạy văn)** Tiếng sáo lừng lờ, mời gọi khiến Mị không thể chối từ. Cô đã thực sự hồi sinh và lột xác để thoát ra khỏi vòng áp chế của các thế lực cường quyền, thần quyền, phụ quyền. Nhưng ý định của Mị chưa thực hiện được thì cô đã bị chửi rủa trời đất vào cột nhà bằng cả thùng sơi dầy. Dường như Mị đã quên đi nỗi đau để tâm hồn đi theo những cuộc chơi. Thân phận làm dâu gạt nợ nhà thống lí không khác gì thậm chí còn không bằng thân phận của những con vật như con trâu, con ngựa. Ấn đặng sau con người cảm chịu đó là một sức mạnh tiềm tàng mãnh liệt. Điều ấy được thể hiện qua chi tiết Mị cắt dây tóc cho A Phủ và cùng anh trốn khỏi Hồng Ngài. Đây cũng là hành động cởi trói, tự giải thoát cho mình khỏi sự áp bức, đè nén của cường quyền, thần quyền, phụ quyền. **Lớp văn thầy Nhật chuyên ôn thi th 11, 12**

Không chỉ khác họa thân phận người phụ nữ, cô Hoa còn khác họa thân phận của người dân ông miền núi chịu cuộc đời nô lệ, đó là A Phủ. Anh mồ côi cha mẹ từ khi còn nhỏ, không có người thân. Cuộc sống khó khăn nhưng A Phủ biết lao động để tự nuôi sống bản thân, anh biết "đúc lưỡi cây, biết đục cuốc, lai cây gỏi và đi săn bò tót rất giỏi". Con người A Phủ có sự gan góc, biết vượt qua khó khăn, khổ cực và nguy hiểm. Anh sống tự do, gần gũi với thiên nhiên nhưng vì tội đánh con thống lí mã phải chịu thân phận nô lệ. A Phủ đánh A Sử không phải do tính cách hiếu chiến ngang tàn mà là do anh không chấp nhận sự thống trị, lên ngôi của cái ác.

Sắp rồi thầy Nhật chuyển in thì D.T. 11. 12

A Phủ phải chịu những trận đòn roi tàn nhẫn nhưng anh "chỉ im như cái tượng đá". Vì mãi mê bầy chim mà A Phủ để hổ bắt mất một con bò, anh bị trói đứng vào cột bằng "dây mây cuốn từ chân đến vai". Cảnh này đã lay động được tình thương, lòng đồng cảm của Mị. Cô nghĩ rằng "có chừng này chỉ đêm mai là người kia chết, chết đau, chết đói, chết rét, phải chết", và Mị đã cắt dây trói cứu A Phủ. Hành động "quột nước vung lên chạy" phần nào cho thấy khát vọng sống, khát vọng chấm dứt thân phận ở ở tù nô như anh. Anh đã thức tỉnh để đến với khu du kích phiêng Sa, tham gia vào cách mạng.

Thông qua tác phẩm, nhà văn Tô Hoài muốn tố cáo chế độ phong kiến và giai cấp thống trị bóc lột con người bằng hình thức cho vay nặng

lỗi. Ông cũng lên án những hủ tục lạc hậu như "cúng trình ma" đã buộc con người vào vòng mê tín, khiến họ không dám tự cứu lấy mình. Đồng thời, tác giả cũng thể hiện lòng xót xa, cảm thông với những người dân lao động miền núi phải cảm chịu sự áp bức của tầng lớp thống trị thủ đoạn, gian ác. Cô Hoài ca ngợi sức sống mãnh liệt tiềm tàng những trong con người họ. Chính sức sống ấy đã giúp họ giải thoát họ khỏi cuộc đời nô lệ để đến với CM, đến với Cuộc sống tự do. **Phạm Minh Nhật** Bằng bút pháp cái thể hóa, nhà văn xây dựng nên hai nhân vật đại diện cho những con người có phẩm chất tốt đẹp nhưng phải chịu số phận phân biệt hạnh, đau khổ. Chi tiêu biểu cho kiểu nhân vật tâm trạng và cô Thủ tiêu biểu cho kiểu nhân vật hành động. Truyện được kể theo ngôi thứ ba, điểm nhìn của người đi xa về đến điểm nhìn của người trong cuộc nên vừa mang tính khách quan lại vừa chứa chan sự cảm thông với nhân vật. Ngoài ra, cô Hoài còn xây dựng những chi tiết tiếng xích, tiếng chân ngựa đạp vào vách, ... Ngôn ngữ văn xuôi đậm chất thơ cũng là một yếu tố quan trọng tạo nên sức hấp dẫn của tác phẩm.

Với tác phẩm "Vợ chồng cô Thủ", cô Hoài đã mang đến cho bạn đọc cái nhìn bao quát, toàn diện về bức tranh cuộc sống của người dân Tây Bắc. Trang sách đã khép lại những dư âm của nó thì còn vang mãi và cô Hoài

tuy đã ra đi nhưng tác phẩm của ông vẫn vẹn nguyên giá trị trong lòng bạn đọc hôm nay và mai sau.

Fanpage: Lớp văn thầy Nhật chuyên ôn thi đh 11,12
Fb: Phạm Minh Nhật (anh Tuấn dạy văn)

CHIẾC THUYỀN NGOÀI XA

- Nguyễn Minh Châu -

Nguyễn Minh Châu là một trong những cây bút tiên phong của văn học Việt Nam thời kỳ đổi mới. Những sáng tác của ông đều theo phương châm đi tìm "hạt ngọc" ẩn dấu trong tâm hồn mỗi con người. Ngôi bút ấy giàu trách nhiệm, suy tư, khám phá và khám phá. Văn bản "Chiếc thuyền ngoài xa" in lần đầu trong tập "Bến quê", tiêu biểu cho phong cách tự sự - triết lý của ông. Tác phẩm mang đến cái nhìn đúng đắn về cuộc sống và con người, nghệ thuật là cuộc đời nhưng cuộc đời chứa hồn là nghệ thuật.

Fanpage: [Lớp văn thầy Nhật chuyên ôn thi đh 11,12.](#)

Trước tiên, truyện ngắn này có tình huống truyện hết sức độc đáo, tình huống được thể hiện qua hai phát hiện của nghệ sỹ nhiếp ảnh Phùng; đã giúp Phùng nhận ra nhiều điều về cuộc sống, con người và nghệ thuật. Cần đến gần cuộc sống để khám phá thực sự bên trong và chiều sâu bản chất. Cần có cái nhìn đa diện để hiểu rõ lên trong số phận và tâm hồn con người. Nghệ thuật luôn phải gắn liền với cuộc sống thì mới có ý nghĩa.

Ở phần một của truyện là cảnh sắc thiên nhiên đẹp thơ mộng, Phùng đã chụp được "cảnh đắt trời cho": một chiếc thuyền lái chèo trong sương sớm với ánh mặt trời ban mai hồng hồng; một bức tranh mực tàu của danh họa thời cổ. Đứng

trước cảnh đẹp ấy, nghệ sỹ thấy tim mình như có gì đó "bóp thót vào", anh cảm thấy tâm hồn mình được thanh lọc trở nên trong trẻo và tinh khiết. Thông qua cảm xúc của nhân vật Phùng, tác giả đưa ra quan niệm về cái đẹp. Nhưng để hoàn thiện cho quan niệm về nghệ thuật của mình, tác giả đã kể nhân vật của mình chứng kiến câu chuyện về cuộc đời của người đàn bà hàng chài - đó là con người hiện thân cho sự lam lũ đời khổ. Bữa trong chiếc thuyền đẹp như mở hoa, bước ra một cặp vợ chồng. Người vợ "tạc ngoài bốn mươi", "mặt đỏ", "thân hình cao lớn thô kệch", "lưng có bạc phéch", "quầng mắt lộ rõ sự mệt mỏi sau một đêm thức trắng kéo lưới". Người chồng "có tám lưng sông", khuôn mặt "độc, dữ". Cả hai người đều là sự hiện thân của sự nhọc nhằn, nghèo khổ của người hàng chài. Điểm đáng chú ý **#lớp văn thầy Nhật** là cảnh bạo hành của hai con người này, người chồng thì đánh đập người vợ dã man, người vợ thì cam chịu trận đòn. Một cảnh tượng nghiệt ngã đối lập với cảnh đẹp như ngư phủ của con thuyền. Chính từ cảnh tượng tàn bạo đó, tác giả muốn gửi gắm thông điệp của mình: cuộc sống có nhiều nghịch lý mâu thuẫn, nếu chỉ là quan sát bên ngoài hoặc ở xa thì không thể phát hiện ra được sự thật bên trong đó.

Nếu truyện ngắn chỉ dừng lại ở đây chắc hẳn sẽ không đủ sức hút có thể để lại dư âm trong lòng người đọc. Chính vì thế mà những